

עפ"ת 44102/02/22 - מדינת ישראל נגד אדהם חאג'

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 44102-02-22 מדינת ישראל נ' חאג' (אסיר)

תיק חיצוני: 53190/2022

כב' השופט אברהם בולוס

מדינת ישראל

המערכת

נגד

אדהם חאג' (אסיר)

המשיב

פסק דין

לפני ערעור על קולת העונש בגזר דינו של בית משפט לתעבורה בעכו בפ"ל 13482-01-22 מיום 27.1.22 (להלן: **גזר הדין**).

רקע וההליכים

1. עפ"י כתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא, ביום 26.1.22 המשיב נהג ברכב פרטי ללא ביטוח תקף ולמרות ידיעתו אודות העונש שהושת עליו בנוכחותו ביום 12.10.21 בתיק פל"א 1245-06-18 (להלן: **התיק הקודם**) שכלל פסילה מלנהוג למשך 8 חודשים מיום מתן גזה"ד.

2. בכתב האישום יוחס למשיב ביצוע העבירות הבאות: נהיגה ללא ביטוח בניגוד לסע' 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי, תש"ל 1970 ונהיגה בפסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה תשכ"א 1961 (להלן: **פקודת התעבורה**).

3. בדיון מיום 27.1.22 שהתקיים בפני ביהמ"ש קמא, המשיב הודה במיוחס לו בכתב האישום והורשע על יסוד הודאתו.

גזר הדין

4. בגזר דינו ביהמ"ש קמא עמד על מעשיו החמורים של המשיב אשר חזר וביצע עבירה של נהיגה בפסילה תוך שהוא מרצה עונש מאסר בעבודות שירות שהוטל עליו בתיק הקודם לתקופה של 3 חודשים (החל מיום 1.12.21) בגין עבירות של נהיגה בפסילה וללא ביטוח, וכן כאשר מאסר מותנה בן 4 חודשים מרחף מעל ראשו. לפיכך קבע בימ"ש קמא, כי לא מתקיימים טעמים המצדיקים הארכת המאסר המותנה ויש להורות על הפעלתו.

5. בימ"ש קמא שקל גם את נסיבותיו האישיות הקשות של המשיב, הודאתו בהזדמנות הראשונה והחרטה שהביע והטיל עליו פסילה מלנהוג בפועל לתקופה של 7 חודשים תוך הפעלת עונש פסילה על תנאי למשך 4 חודשים שהוטל בתיק הקודם לריצוי באופן מצטבר. סה"כ 11 חודשי פסילה בפועל.

כן, שני חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת המאסר המותנה בן 4 חודשים שנגזר על השיב בתיק הקודם לריצוי באופן חופף; כן הפסקת עבודות השירות שהושתו על המשיב בתיק הקודם כאשר יתרת התקופה תרוצה באופן חופף לתקופת המאסר שהוטלה על ידי בימ"ש קמא.

סה"כ יישא המשיב בעונש מאסר בפועל בן 4 חודשים.

זאת נוסף לעונשים נלווים כמו קנס ומאסר על תנאי.

טענות הצדדים

6. ערעור המערערת מופנה כנגד קולת העונש ביחס לרכיב המאסר, הפעלת עונשי המאסר על תנאי ויתרת המאסר בתיק הקודם בחופף, וכנגד משך תקופת הפסילה.

לגישת המערערת, שגה ביהמ"ש קמא עת השית על המשיב מאסר לתקופה קצרה של חודשיים בלבד; שגה בימ"ש קמא עת הפעיל את עונש המאסר על תנאי בחופף בהיעדר נסיבות חריגות המצדיקות חריגה מהכלל לפיו מאסר על תנאי יוטל באופן מצטבר וכן שגה עת הורה שיתרת עונש המאסר בדרך של עבודות שירות ירוצה בחופף ל - 2 חודשי המאסר שהושתו על המשיב; כן נטען, כי תקופת הפסילה בפועל שהושתה אף היא אינה משקפת את חומרת מעשי המשיב, אשר ביצע עבירת נהיגה בפסילה זמן קצר לאחר שהוטל עליו עונש בגין אותה עבירה, דבר המצדיק הטלת עונש פסילה לפרק זמן שלא יפחת משנתיים.

לטענת המערערת, גזר הדין מעביר מסר סלחני כלפי המשיב אשר ביצע עבירה שעניינה נהיגה בפסילה כשלווה חודשים לאחר שניתן גז"ד כנגד המשיב בגין אותה עבירה, ובעודו מרצה עונש מאסר בעבודות שירות ועונש מאסר מותנה מרחף מעל ראשו.

7. מנגד, המערער בטיעוניו עמד על נסיבותיו האישיות הקשות. אביו נפטר, אמו חולת סכרת ואפילפסיה, הוא תומך בה ובשתי אחיות הסובלות מתסמונת דאון. נתונים אלה הציג הסניגור ואף הגיש תיעוד רפואי לעיוני. גם המערער בדבריו לפני הביע חרטה, וביקש שחרור כדי לקיים, לתמוך ולעזור לאמו ולשתי אחיותיו התלויות בו. גם אמו ביקשה וקיבלה את זכות הדיבור וכשהיא בוכיה הסבירה עד כמה מצבם הכלכלי קשה, שכן המשפחה מתגוררת בשכירות ותלויה היא ושתי בנותיה במערער ובתמיכתו.

דין והכרעה

8. ביהמ"ש העליון עמד לא אחת על הצורך בהטלת ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירת נהיגה בפסילה (רע"פ 2910/20 מוחמד נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (7.5.2020); רע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 (6.3.2019)). זאת בפרט, כאשר הנאשם כבר הורשע בעבר בעבירה של נהיגה בפסילה והוטלו עליו עונשי מאסר בפועל ומאסר מותנה אשר לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע את אותה העבירה (רע"פ 115/21 סער לוי צוברי נ' מדינת ישראל, פס' 8 (20.01.21)); רא גם רע"פ 5300/18 אוסאמה סלאמה נ' מדינת ישראל, פס' 10 (12.07.18); רע"פ 861/22 אלכסנדר בניאמינסון נ' מדינת ישראל, סע' 10 (06.02.22); רע"פ 5300/18 סלאמה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (12.8.2018); רע"פ 7072/21 פלאח נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (27.10.2021); רע"פ 5697/21 ג'מאל ג'ארחי נ' מדינת ישראל, פס' 11 (25.08.21).

9. ועוד, הקפדה עם הנוהג בידועו כי הוא בפסילה, מתחייבת גם מהטעם שנהיגה זו נעדרת כיסוי ביטוחי. בעניין זה נאמר לא אחת, כי נוסף למסוכנות הנשקפת מנהיגה זו כלפי משתמשי הדרך כמו גם הזלזול בחוק ואוכפיו, הרי נהיגה בפסילה מקפלת בחובה סכנה כי בקרות תאונת דרכים יוטל הפיצוי בגין נזקי הגוף על הציבור (רע"פ 5635/19 יעקובוב נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (04.9.2019)); רע"פ 2666/12 אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל, פס' 2 (23.4.12).

10. במקרה דנן, המשיב נהג בפסילה זמן קצר לאחר שהורשע ביום 12.10.21 בתיק הקודם בעבירות של נהיגה בפסילה וללא ביטוח, והושתו עליו בין היתר 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, הפעלת עונש מאסר מותנה למשך חודשיים (שהוטל בתיק 6682-03-17) באופן חופף, 4 חודשי מאסר מותנה ו- 8 חודשי פסילה בפועל.

חשוב להזכיר, כי בתיק 6682-03-17 הורשע המשיב ביום 4.2.18 בעבירות של נהיגה בלתי מורשית וללא ביטוח, והושתו עליו 2 חודשי מאסר מותנה ופסילה למשך 85 יום.

11. נוכח עברו התעבורתי של המשיב וכן נסיבות ביצוע העבירות בתיק זה - נהיגת המשיב בפסילה בפעם השנייה זמן קצר לאחר שנגזר דינו בגין אותן עבירות, תוך שהוא נושא עונש מאסר בעבודות שירות ועונש מאסר מותנה מרחף - התנהגותו המעידה בבירור כי המשיב לא נרתע מהעונשים שהוטלו עליו עד כה ומזלזל בהחלטות שיפוטיות וברשויות אכיפת החוק, הרי העונש שנקבע מקל באופן בולט דבר המצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

כשאני נותן את דעתי לכלל לפיו ערכאת הערעור לא ממצה את הדין עם הנאשם בקבלת ערעור המאשימה, אני סבור כי נכון לקבל את הערעור בכך שעונש המאסר בפועל יעמוד על 5 חודשים והפסילה בפועל על 24 חודשים.

12. באשר לקביעת בימ"ש קמא בדבר חפיפת עונש המאסר המותנה שהופעל למאסר שהוטל בתיק זה, בהתאם לסע' 58 לחוק העונשין, הכלל הינו הצטברות העונשים, ומכלל זה ביהמ"ש רשאי לסטות ולהורות על חפיפת המאסרים בקיומם של "טעמים שירשמו" - דרישה אשר מצמצמת את שיקול דעתו של ביהמ"ש ומאפשרת סטייה

מכלל זה רק בהתקיים נסיבות מיוחדות (ע"פ 4654/03 ווליד נ' מדינת ישראל, פס' 26 (26.6.06); ע"פ 3869/09 יצחק סילמן נ' מדינת ישראל, עמ' 5 (28.12.09)).

אלא שבעניינינו, ועל אף שביהמ"ש קמא לא נימק מסקנתו לעניין חפיפת עונשי המאסר, אני סבור כי במקרה מיוחד וקיצוני זה ביהמ"ש היה רשאי להורות על הפעלת המאסר המותנה בחפיפה למאסר שהוטל בתיק זה וגם על ריצוי יתרת עונש המאסר בתיק הקודם גם כן באופן חופף בהתאם לסמכותו לפי סעי' 51(א) לחוק העונשין.

מסקנתי זו מבוססת על נסיבותיו האישיות הקשות ואף החריגות של המשיב. אמנם לרוב נסיבות אלו יש לשקול בקביעת העונש ולא יהוו טעם מיוחד לריצוי מאסרים בחופף, עם זאת נסיבות אישיות שעוצמתן כה בולטת עשויות להצדיק מסקנת ביהמ"ש קמא. כבר ציינתי את מצבה הקשה והמורכב של משפחת המשיב - צעיר אשר מפרנס, תומך ועוזר לאמו החולה במחלות קשות וגם בשתי אחיות קטניות הסובלות מתסמונת דאון. מצבה הכלכלי של המשפחה הוא בכי רע, וכל יום בו שוהה המשיב במאסר נגרם נזק רב לבני ביתו, לאמו ואחיותיו התלויות בו כלכלית ורגשית.

מה גם שראיתי להתערב ולהחמיר ברכיב המאסר וגם הפסילה שהוטלו בתיק זה, ובכך הושג האיזון בהטלת עונש מרתיע והולם לחומרת מעשיו, ומצד שני ניתן משקל לנסיבותיו האישיות יוצאות הדופן של המשיב.

13. לאור האמור לעיל, אני סבור כי יש לקבל את הערעור כדלקמן:

א. עונש הפסילה בפועל יעמוד על 24 חודשים (במקום 7 חודשים), תוך הפעלת עונש הפסילה המותנה למשך 4 חודשים שהוטל בתיק 1245-06-18 במצטבר. סה"כ יישא המשיב בעונש פסילה בפועל למשך 28 חודשים.

ב. המשיב יישא ב - 5 חודשי מאסר בפועל (במקום חודשיים), תוך הפעלת עונש מאסר מותנה בן 4 חודשים שהוטל בתיק 1245-06-18 בחופף. כן יתרת תקופת עבודות השירות שהושתו על המשיב בתיק 1245-06-18 תרוצה אף היא באופן חופף.

סה"כ יישא המשיב בעונש מאסר בפועל בן 5 חודשים.

ג. יתר רכיבי העונש שנקבעו בגזר-דינו של ביהמ"ש קמא יישארו על כנם.

ניתן היום, ח' אדר ב' תשפ"ב, 11 מרץ 2022, במעמד הנוכחים.

עמוד 4

